

Prologas

Tą dieną, kai gimiau, 1986 metų rugpjūčio 3-iają, grupės „Wham!“ daina „The Edge of Heaven“ užėmė pirmą populiariausių kūrinių sąrašo vietą. Kiek tik pamenu, kasmet buvo laikomasi tradicijos vos man nubudus ją įjungti visu garsu. Visuose vaikystės gimtadienių prisiminimuose aš, Džordžui Maiklui įžūliai kartojant „jė jė jė“, viena pažama šokinėju ant mamos ir tėčio lovos, o pusryčiams valgau sumuštinis su pabarstukais. Būtent todėl mano antras vardas yra Džordž — Nina Džordž Din. Paauglystėje man buvo siaubingai gėda — plokščia krūtine ir ryžtingu žandikauliu ir taip atrodžiau kaip berniukas, nereikėjo suteikti senstančio popdievuko vardo. Bet suaugus visos vaikystės keistenybės virsta įdomiais įrašais gyvenimo istorijoje. Keistas antras vardas, gimtadienio pusryčių sumuštiniai, storai aptepti margarinu ir apibarstyti spalvotais cukraus kristaliukais — visa tai susipynė ir suformavo mano unikalią mitologiją, kurią vieną dieną pasakosiu su nuostaba ir pasididžiavimu, intriguodama kitus.

Gėdingos keistenybės + laikas = kerintis ekscentriškumas.

Per savo trisdešimt antrąjį gimtadienį, 2018 metų rugpjūčio 3 dieną, išsivaliau dantis ir nusiprausiau veidą, iš kolonėlių svetainėje griaudint „The Edge of Heaven“. Dieną praleidau viena, gamindama ir valgydama tai, kas labiausiai patinka. Pusryčiams suvalgiau be lukšto virtą kiaušinį su skrebučiu. Sulaukusi trisdešimt dvejų galiu tvirtai pareikšti, kad nepriekaištingai gebu daryti tris dalykus: atvykti bet kur iki sutarto laiko likus penkioms minutėms; užduoti žmonėms tam tikrus klausimus, kai neturiu nuotaikos įsitraukti į pokalbį ir noriu, kad kalbėtų tik jie (*Kuo save laikote: intravertu ar ekstravertu? Kaip manote, kuo labiau vadovaujātės: galva ar širdimi? Ar kada nors esate ką nors padegę?*); ir tobulai išvirti kiaušinį be lukšto.

Užmetusi akį į telefoną radau asmenukę, atsiųstą besišypsančių tėvų, linkinčių man smagaus gimtadienio. Geriausia draugė Ketrina per vatsapą atsiuntė vaizdo įrašą, kuriame jos dukrytė Olivė sako: „Su gimdieniu, teta Nyna“ (nepaisant didžiausių pastangų, ji dar neišmoko taisyklingai tarti mano vardą). Nuo draugės Miros gavau judantį paveikslėlį, vaizduojantį prabangiai atrodančią ilgaplaukę katę su martinio taure letenoje, ir žinutę „LAUKIU NESULAUKIU ŠIO VAKARO, GIMTADINININKE!!!!“ Tai reiškė, kad ji dar prieš vienuoliktą vakaro jau bus lovoje. Taip jau būna, kai vaikų turintys žmonės per daug įsiaudrina laukdami vakaro mieste: nekantraudami jie išvargsta, savo pačių užsidegimu pakiša sau koją, pasiduoda scenos baimei ir galiausiai važiuoja namo išgėrę vos du bokalus.

Pėsčiomis nuėjau į Hampstedo Viržyną ir paplaukiojau Damų tvenkinyje. Besukant trečią ratą pradėjo maloniai vasariškai krapnoti. Man patinka plaukioti lietuje ir būčiau pasilikusi ilgėliau, bet rūstoka apkūni gelbetoja liepė išlipti „dėl sveikatos ir saugumo“. Aš jai pasakiau, kad šiandien mano gim-

tadienis, tikėdamasi gauti leidimą apsukti dar vieną ratą, bet ji pareiškė, jog pradėjus žaibuoti žaibas trenktų tiesiai į atvirą vandens telkinį ir „paskrudintų kaip bryzelį šoninės“, o ji nenusiteikusi tokios bjaurasties valyti — „nesvarbu, kad jūsų gimtadienis“.

Po pietų grįžau į savo naująją butą ir pirmus nuosavus namus. Tai nedidelis dviejų kambarių butas Arčvėjuje, antrame karalienės Viktorijos laikų stiliaus pastato aukšte. Bute, kurį nekilnojamojo turto agentas pakiliai apibūdino kaip „šiltą, ekscentrišką ir reikalingą remonto“, buvo tirpiosios kavos granulių spalvos ir tekstūros kilimas, persikinėmis plytelėmis išklajuota vonia, neremontuota nuo devintojo dešimtmečio, nenaudojama bidė ir dvejios sulūžusios virtuvės spintelių durės. Neabejojau: kol čia gyvensiu, niekaip nesutaupysiu pinigų remontui, bet kiekvieną rytą pabudusi ir pažvelgusi į gipso sukuriais dekoruotas lubas vis tiek nudžiugdavau. Nė nesvajojau galėsianti nusipirkti butą Londone; vien dėl to, kad ši kadaise atrodžiusi neįgyvendinama svajonė išsipildė, butas man priligo pačiai nuostabiausiai vietai, kurioje tik teko lankytis.

Turėjau du kaimynus: pagyvenusią našlę Almą, kuri gyveno virš manęs ir džiugino naminiais gruzdintais libanietiškais pyragėliais bei patarimais, kaip ant palangės užsiauginti pomidorų; ir vyrą pirmame aukšte, su kuriuo dar nesusipažinau, nors atsikrausčiau prieš mėnesį ir ne kartą bandžiau prisistatyti. Pasibelsdavau, bet durų man taip ir neatidarydavo. Alma teigė taip pat dar niekada su juo nesikalbėjusi, bet sykį šnektelėjo su kaimyno kambario drauge apie pastato elektros skaitiklį. Aš kaimyną tik girdėdavau: vyriškis grįždavo iš darbo šeštą valandą, gamindavo valgį, vakarienįaudavo ir žiūrėdavo televizorių — daugiau beveik jokio šurmulio iki vidurnakčio.

Įnašui už butą pinigų surinkau iš santaupų, autorinio atlyginimo už pirmąją knygą „Skonis“ ir avanso už antrąją receptų rinkinį „Maža virtuvė“. „Skonis“ — tai receptų knyga, įkvėpta mano šeimos valgių, draugysčių, vienintelių ilgalaikių santykių su vaikinu, kelionių ir mėgstamiausių šefų. Tarp receptų taip pat įpyniau prisiminimų. Rašydama knygą atskleidžiau, kad kulinarinės patirtys padėjo atrasti, kas man patinka — ir maiste, ir gyvenime. Taip pat papasakojau, kaip sekėsi suderinti vakarienės klubo šeimininkės pareigas vakarais ir savaitgaliais su darbu dieną vidurinėje mokykloje, kaip galiausiai sutaupiau pakankamai pinigų, kad mesčiau anglų kalbos mokytojos darbą ir susitelkčiau tik į rašymą. Be to, knygoje užsimenama apie santykius ir draugišką išsiskyrimą su pirmuoju ir vieninteliu vaikinu Džo, palaikiusiu mano sprendimą rašyti apie mus. Knyga netikėtai sulaukė didelio pasisekimo, padėjo užsitikrinti skiltį laikraščio priede, kelis sielą gniuždančius, bet banko sąskaitą papildančius bendradarbiavimo su maisto prekių ženklais pasiūlymus ir sutartis dėl dar dviejų receptų knygų.

Neseniai baigta rašyti „Maža virtuvė“ buvo apie tai, ko išmokau gamindama ir priimdama svečius nuomojamame vieno kambario bute be virtuvės spintelių, su žaislinio dydžio orkaite ir vienos kaitvietės virykle. Tai buvo mano pirmieji namai po išsiskyrimo su Džo. Man labiau patiko pasakoti apie trečiąją knygą — kol kas bevardį ir leidyklos nepatvirtintą projektą apie sezoninio maisto gaminimą ir valgymą. Metų metus rašiusi supratau, kad geriausia knyga yra ta, kuri dar nesukurta, ir todėl tobula.

Prileidau vonią vandens ir įsijungiau numylėtą *iTunes* grojaraštį, kurį iki trisdešimtmečio vadinau „Pasiruošimu šėlionėms“, o pastaraisiais metais pervadinau „Gerais laikais“,

taip pažymėdama atsitraukimą nuo beatodairiškų linksmybių ir perėjimą prie sąmoningesnių, nuosaikesnių malonumų. Pasiruošimą linksmybėms lydinti grojaraštį sudariau pirmaisiais studijų universitete metais, jis puikiai papildė nekintantį materiškumo ritualą, kurio laikausi jau penkiolika metų: išsitrinkti plaukus, išdžiovinti juos nuleidus galvą, kad dešimčia procentų padidėtų apimtis, išsipešioti plaukelius virš viršutinės lūpos, užtepti du sluoksnius tušo ant blakstienų, išgerti antrą taurę alkoholinio gėrimo, dusyk purkštelėti kvėpalų į orą ir pereiti per jų dulksną. Skambant priešpaskutinei dainai „Nuthin’ but a „G“ Thang“, taksi jau laukdavo gatvėje, kol aš vienkartinį skustuvu raizgydavausi kojas, nes būdavau pamiršusi nusiskusti dušė.

Buvau vėl atsiauginusi natūralius tamsiai rudus plaukus ir nusikirpusi iki pečių. Neseniai atsirado kirpčiukai naujoms raukšlėms kaktoje paslėpti — plonomis lyg lenkimo linijos šilkiname popieriuje, bet tiek pastebimoms, kad norėčiau apie jas negalvoti. Laimė, bent jau dažantis nereikėjo gaišti laiko. Ant mano veido niekada nesilaikydavo makiažas. Džiaugiausi tuo, nes ir taip atrodė, kad gražindamasi sugaištu per daug laiko ir dėl to esu prasta feministė, juolab kad nemoku nė vinies įkalti ir esu abejinga visoms sporto šakoms. Kartais, subjurus nuotaikai, paskaičiuoju, kiek minučių iš likusio gyvenimo praleisčiau šalindama plaukelius nuo viršutinės lūpos, jei gyvenčiau iki aštuoniasdešimt penkerių, o tada pagalvoju, kiek kalbų išmokčiau per tiek laiko.

Į gimtadienio šventę apsvilkau juodą suknelę aukštu kaklu ir gilia iškirpte nugaroje. Liemenėlės nesisegiau vien tam, kad pasipuikuočiau neprivalanti jos dėvėti, o tai menka paguoda turint tokias nedideles krūtis. Bet man jau buvo vis vien — savo kūnui tapau abejinga. Savo nepasitenkinimui nešiojau 11

dydžio drabužius, buvau visiškai vidutinio penkių pėdų ir keturių colių ūgio ir jaučiausi patenkinta, kad dideli užpakaliai vėl madingi — didžiuodamasi pastebėjau, jog dabar bet kuria-me pornografijos puslapyje tokioms kaip aš skirtos daugiau nei dvi kategorijos.

Šiomet daug žmonių negavo kvietimo į mano gimtadienio šventę. Vienas jų — buvęs vaikinys. Norėjau, kad Džo ateitų, bet pakvietusi Džo būčiau turėjusi pakviesti ir jo merginą Liusę. Liusė šiaip jau nekenksminga — išskyrus tai, kad turi smailiakulnio batelio formos rankinę, — bet jai vis atrodo, kad mudvi nepakankamai išsikalbėjome. Kaskart išgėrusi tris tau-res konkrečios rūšies rausvojo vyno („Ar tai *rožinis*?“ — teirau-davosi ji pavargusio barmeno, tą patį klausimą girdinčio jau 134 kartą per vakarą), ji užsimano išsikalbėti. Klausinėja, ar aš jai netrukdu, ar tarp mūsų nėra įtampos. Sako man, kad esu svarbi Džo, kad jis mane laiko ypatinga. Puola glėbesčiuoti ir kartoja besivilianti, kad būsime draugės. Buvome susitikusios mažiausiai penkis kartus, o su Džo ji draugavo daugiau nei me-tus ir vis tiek Liusė buvo įsitikinusi, kad susibūrimų metu rei-kia susirasti tylų kampelį skambiams pareiškimams. Stebėjausi, kodėl ji mėgsta taip elgtis, ir gana kilniaširdiškai nusprendžiau, kad Liusė tiesiog per daug žiūri surežisuotų realybės šou. Jai tikriausiai atrodė, kad vakarėlis negali apsieiti be dviejų koktei-linėmis suknelėmis vilkinčių moterų, susikimbančių už rankų ir režiančių prakalbą: „Po to, kai permiegojai su Rajanu, nebe-patinki man kaip draugė, bet visada mylėsiu tave kaip seserį.“

Į alinę iš viso atėjo dvidešimt svečių: daugiausia studijų laikų draugai, pora bendramokslių iš mokyklos, seni bendra-darbiai ir saujelė žmonių, su kuriais šiuo metu dirbu. Taip pat buvo pora draugų, su kuriais susitinku lygiai du kartus per

metus: kartą per jų gimtadienį, kartą — per mano. Tarp mūsų neseniai atsirado bendras supratimas: nors nenorime visiškai nutraukti draugystės, neturime nė menkiausio noro skirti jai daugiau laiko nei du susitikimai per metus. Šis nebylus susitarimas mane lygiomis dalimis ir liūdino, ir džiugino.

Laikydamasi etiketo turėjau pakviesti partnerius ir su-tuoktinius. Tai daugiausia nepiktybiniai vyrai, iš kurių jau se-niai nebesitikiu įdomaus pokalbio: žinau, kad jie vakarą pra-leis gurkšnodami alų ant suolo ir tik retkarčiais ištars man „su gimtadieniu“, kai prasilenksime eidami į tualetą, galiausiai jie pavargs, pradės skųstis ir įkalbės savo merginas važiuoti namo. Mane žavėjo vyrai, kuriuos gyvenimo palydovais pasirinko mano draugės, ypač tai, kaip jie bendraudavo tarpusavyje. Kol draugavau su Džo, visų jo bičiulių merginos ir žmonos per va-karėlius su užsidegimu susiburdavo draugėn. Mes kalbėdavomės, klausydavomės, daug viena apie kitą sužinodavome ir pa-laipsniui, vis susitikdamos per vaikus, suartėdavome. Bėgant metams pamačiau, kad būrelis vyriškos lyties antrųjų pusių, priverstinai suvestų į būrį, elgdavosi visiškai priešingai. Ne sykį pastebėjau, kad dauguma vyrų geru laiko tokį pašnekesį, kai gauna progą pranešti faktus arba informaciją, kurios kiti dar nežinojo, papasakoti įdomų nutikimą, pažerti patarimų kokia nors tema arba apskritai palikti žymę pokalbyje lyg šlapimo čiurkšlę ant medžio kamieno. Jei vakaro metu jie sužinodavo daugiau, nei patys papasakodavo, nusimindavo; lyg vakarėlis būtų nenusisėkęs arba jie būtų pasirodę prastai.

Labiausiai tokiems vyrams patikdavo ieškoti nereikšmin-gų sąsajų. Per visų draugių gimtadienius matydavau, kaip jie ieškodavo sutampančios minties arba patirties, kad akimirks-niu pajustų ryšį su kitu vyru, bet nereikėtų vargintis stengiantis

iš tiesų kitą žmogų pažinti arba suprasti: *A, taip, mano brolis taip pat studijavo Lidso univere. Kur gyvenai? JUOKAUJI, o Dieve, gerai, tai žinai Silverdeilo gatvę, prie pat bendriko? Na, į kairę nuo bendriko. Taip, tą. Mano brolio draugo mergina ten turėjo namą! Koks mažas pasaulis. Ar kada buvai alinėje ant tos gatvės kampo? „King's Arms“? Ne? Oi, nueik, puiki alinė, tiesiog fantastiška.*

Vienintelė antroji pusė, kurią dievinau, buvo Getinas, ilgametis mano studijų laikų draugo Deno vaikinai. Mes visi trys artimai draugavome ir kartu praleidome vienas beprotiškiausių naktų ir nuostabiausių atostogų. Bet, tiesą sakant, pastaruoju metu jie mane nuvylė. Maniau, jog Denas ir Getinas visada priešinsis tradicijoms, bet jie pradėjo elgtis labai nuobodžiai. Atsiriboję mane nuvylė, nes kiekvieno jų seksualiniai nuotyčiai nuolat virsdavo absurdiškai juokingomis istorijomis, be to, juos laikiau vieninteliu man žinomu sėkmingu nemonogamiškos poros pavyzdžiu. Jie sugalvojo neįtikėtinai sudėtingą alkoholio ribojimo grafiką: gėrė tik tam tikrais savaitgaliais ir negalėjo gerti šiokiadieniais. Jie nebeidavo pasilinksinti, nes vis kam nors taupė. Be to, ką tik pradėjo įvaikinimo procesą. Nusipirko dviejų miegamųjų namą Bromlyje.

Denas ir Getinas išgėrė po du buteliukus limonado, papasakojo, kokių košmarų jiems virto peraugęs kaimynų medis, kurio šakos lindo į jų kiemą, ir išvyko dar prieš aštuonias, kad „spėtų į Bromlį“, lyg tai būtų žygis į Mordorą.

Iš svečių gavau nemažai apgalvotų dovanų, rodančių, kad kiti žmonės puikiai perprato, kas esu, nes tai atskleidžia mano pomėgiai ir pasirinktas gyvenimo būdas. Gavau vieną pirmųjų Filipino Larkino poezijos rinkinio „Vestuvės per Sekmines“ leidimų, buteliuką mano mėgstamo aštraus dūmų skonio padažo,

parduodamo tik JAV, ir pinigų medį kaip įkurtuvių dovaną bei talismaną mano naujai knygai. Vienintelę netikusią dovaną įteikė buvusi viršininkė iš mokyklos, kurioje dirbau. Ji man nupirko įrėmintą paveikslą, kuriame buvo pavaizduota šeštojo dešimtmečio namų šeimininkė, plaunanti indus. Vaizdą lydėjo prierašas: *Jei Dievas būtų norėjęs, kad užsiimčiau namų ruošą, į kriauklę būtų pridėjęs deimantų!* Tai ne pirmas kartas, kai man įteikia dovaną panašia tematika. Nusprendžiau, kad dėl ilgai užsitęsusios viengungystės ir pomėgio gurkšnoti martinius su degtine žmonės mano, jog man patinka tokie kičiniai vintažiniai plakatai, besišaipantys iš girtų, nevilties apimtų, bevaikių, dėl šokolado pamišusių arba švaistyti pinigus mėgstančių moterų. Aš jai padėkojau.

Draugai Edis ir Mira pasiūlė man kokaino, džiūgaudami dėl „pirmo tikro pasilinksminimo per aštuoniolika mėnesių“ — per tą laiką Mira laukėsi, pagimdė ir ką tik baigė maitinti krūtimi, todėl dabar galėjo prisisiurbti, nesibaimindama, kad alkoholio pateks į kūdikio organizmą. Edžio ir Miros akys pašėlusiai blizgėjo — tokį pat žvilgsnį pastebėdavau akyse visų jaunų tėvų, pirmą kartą išsiruošusių pasilinksinti. Mandagiai atsisakiau. Neprieštaravau, kad jie uostytų kokainą vakarėlio metu, bet girdėjau, kaip Mira apsvaigusi be paliovos aiškino apie tėvystės atostogų būtinybę ir nuolat kartojo frazę „patriarchaliniai vaikų auginimo konstruktai“. Edis nemažai mindžikavo nuo vienos kojos ant kitos — niekaip nenurimo — ir abu neužsičiaupdami pliauskė apie Glastonberio festivalį, tarytum būtų jo įkūrėjai.

Mano Vienintelė Vieniša Draugė Lola pasivedė mane į šalį ir krūpčiodama pareiškė, kad jaučiasi visų susituokusių žmonių smerkiama ir atstumta. Lūpas ji buvo pasidažiusi raudonai,

o plaukus susišukavusi labai keistai: plaukų sruogos buvo atskirtos ir įmantriai prisegtos, todėl atrodė, kad ji dėvi senamadišką peruką. Tokias sudėtingas šukuosenas ji darydavosi tik smarkiai pagiriodama ir stengdamasi tai nuslėpti. Draugė man prisipažino, kad praėjusios nakties būta nelengvos — ji buvo pasimatyme, kuris prasidėjo alinėje prie kanalo septintą vakarę, persikėlė į restoraną, paskui į barą, dar kitą barą, o trečią nakties — į jos butą. Buvo akivaizdu, kad ji taip ir nepamiegojo. Mano Vienintelė Vieniša Draugė Lola dirbo renginių organizavimo įmonėje, bet šiuo metu aš ją pavadinčiau laisvai samdoma vaikščiotoja į pasimatymus. Ji vieniša jau dešimt metų ir žūtbūt nori susirasti vaikną. Universitete Lola buvo mano artimiausia draugė; nė vienas iš mūsų plataus bičiulių rato nesuprato, kodėl visi jos santykiai apsiribodavo tik saujele pasimatymų. Ji buvo žavi, linksma, graži ir, negana to, išlošė genų loterijoje, nes turėjo ne tik didžiulius papus, bet dar ir tokius, kuriems nereikėjo liemenėlės. Ji man pareiškė, kad dėl vakarykščio pasimatymo pasiruošusi „plaukus nusirauti“. Aš pajuokavau, kad jos šukuosena atspindi tokį nusiteikimą. Ji pasakė važiuosianti metro namo. Aš jai pranešiau, kad netrukus atvyks jaunesnis Edžio brolis — vienišas, dvidešimt šešerių būsimas veterinaras. Ji pareiškė išgersianti dar vieną proseko taurę kelionei.

Ketrina, mano seniausia draugė, kurią pažįstu nuo pirmos dienos vidurinėje mokykloje, paklausė, ko noriu iš kitų metų. Atskleidžiau, kad manau esanti pasiruošusi susirasti vaikną. Ji neapsakomai apsidžiaugė. Pasirodė, kad mano sprendimą ieškoti vaikiną ji palaikė netiesioginiu pritarimu jos planui ištekti ir susilaukti vaiko. Pastebėjau, kad į ketvirtąją dešimtį įkopę žmonės taip elgiasi: kiekvieną asmeninį tavo sprendimą palaiko tiesioginiu jų gyvenimo įvertinimu. Jei balsavai už

Darbo partiją, o jie — už liberaldemokratus, jie pamano, jog už Darbo partiją balsavai tyčia, norėdamas parodyti, kad jų politinės pažiūros klaidingos. Jei jie persikrausto į priemiestį, o tu ne, pamano, jog taip elgiesi tik norėdamas įrodyti, kad tavo gyvenimas prašmatnesnis už jų. Ketrina ilgalaikę monogamiją pasirinko sulaukusi dvidešimt penkerių, kai susipažino su dabartiniu vyru Marku, ir nuo to laiko trokšta, kad ir visi kiti pasirinktų tokį patį gyvenimo būdą.

Aš pasyviai vieniša — tai yra, vieniša ir nevaikštanti į pasimatymus — jau dvejus metus, nuo tada, kai baigėsi draugystė su Džo (draugavome septynerius metus, ketverius iš jų gyvenome kartu, mūsų gyvenimai ir draugai buvo visiškai susipynę; pradėjau atkreipti dėmesį, kad jis sako „rytojaus dienele“ vietoje „rytoj“ ir „veidaknygė“ vietoje „feisbukas“). Mums išsiskyrus bandžiau atsigriebti už per tą laiką nepatirtus seksualinius nuotykius ir pusmetį keičiau vyrus kaip kojines. Iš viso permiegojau su trimis vyrais ir su visais bandžiau užmegzti ilgalaikius santykius. Nutarusi, kad esu emociškai priklausoma nuo kitų žmonių, prieš trisdešimtąją gimtadienį nusprendžiau liautis vaikščiojusi į pasimatymus ir pažiūrėti, ką iš tikrųjų reiškia būti vienišai. Nuo tada pirmą kartą gyvenau viena, pirmą kartą keliavau viena, mečiau mokytojos darbą, tapau rašytoja ir atsikračiau visų įpročių, susikaupusių per kone dešimtmetį jaukaus ir patogaus monogamiško gyvenimo. Pastaruoju metu pasijutau esanti pasiruošusi vėl susitikinėti.

Vienuoliktą valandą bare paskelbė, kad priimami paskutiniai užsakymai. Prieš pat vienuoliktą Ketrina išėjo, nes laukėsi. Ji man to nepranešė, bet supratau pastebėjusi, kaip rijo marinuotus agurkėlius — nurankiojo nuo visų mėsainių, pasikui dar užsisakė lėkštę kornišonų. Laukdamasi Olivės ji taip pat

nuolat norėjo itin ryškaus skonio patiekalų. Paklausiau, ar tai begalinis umamio trokšimas įkvėpė kūdikiui duoti tokį vardą, bet jai toks mano pastebėjimas nepatiko. Pastaraisiais metais daug sužinojau apie tai, kas nepatinka nėščiosioms ir jaunoms mamoms. Vienas nepatinkančių dalykų — klausimai arba pastebėjimai apie jų vaikų vardus. Viena draugė net liovėsi su manimi bendravusi, kai aš — mano galva, gana paslaugiai — jai paaiškinau, kad Gražūtis yra netinkamas vardas ir jos sūnaus vardą bent jau reiktų rašyti *Gražutis*. Vardas jau buvo užregistruotas. Kita pažįstama supyko, kai pasiteiravau, ar dukterį Banga pavadino pagal jūros, šviesos ar garso bangas. Joms ypač nepatikdavo, kai „slapta atskleisdavo“ tau kūdikio vardą, o tu netyčia išplepėdavo kitiems, ir motina apie tai sužinodavo.

Bet didžiausias netaktas — blogiau, nei klausti, kiek kitam žmogui metų, riaugėti viešumoje ar valgyti nuo peilio, — tai supratus, kad moteris laukiasi, paklausti jos, ar laukiasi. Be to, kai ji pagaliau praneša besilaukianti, nevalia sakyti, kad nuo pat pradžių tai žinotai, — nėščiosioms šitai *labai* nepatinka! Jos nori teatrališkai paskelbti didžiąją naujieną. Tiesą sakant, aš jas supratau ir tikriausiai elgčiausi taip pat. Jei jau devynis mėnesius negali išgerti kokteilio, jaudulio reikia prasimanyti kitaip. Būtent todėl Ketrinai pasinaudojus išgalvota dingstimi apie „automobilį, kurį reikia suremontuoti“ kitą rytą, aš tik palinkėjau ir nieko nesakiau.

Apie dešimtą vakaro pasigirdo pasiūlymų patraukti į visą parą veikiantį klubą Kings Krose; daugiausia reiškėsi neseniai atvykęs būsimas veterinaras, kurį jau kalbino ir įmantria šukuosena viliojo Lola, bet po vienuolikos penkiolika niekas nieko nedarė. Edžiui su Mira reikėjo grįžti namo, nes baigėsi auklės darbo laikas, ir man dėl jų buvo neramu: matydama, kaip

ritmingai kruta draugų žandikauliai, įsivaizdavau jų laukiančią neramią bemiegę naktį. Lola su veterinaru išėjo ieškoti „vyninės“, tiksliau, kokios nors tamsios vietelės, kur galės varginti vienas kitą girtomis šnekomis, kol kuris nors jų žengs pirmąjį žingsnį ir juodu pasiglamžys ant sofutės. Man tai tiko, nes jau buvau pasiruošusi keliauti į lovą. Atsisveikindama apkabinau likusius svečius ir ne visai blaivi patikinau, kad visus juos myliu.

Grįžusi namo išklausiau pusę šiuo metu mėgstamiausios tinklalaidės — šmaikščios apžvalgos apie žudikes maniakes, — nusivaliau blakstienų tušą, išsivaliau tarpdančius ir dantis. Naują seną „Vestuvės per Sekmines“ egzempliorių pasidėjau ant lentynos, o pinigų medį — ant židinio atbrailos. Jaučiausi keistai ir maloniai patenkinta. Tą rugpjūčio naktį, pirmosiomis antros mano trisdešimt trečiųjų gyvenimo metų dienos valandomis, man atrodė, kad visos atsitiktinės gyvenimo dalys pagaliau susidėliojo į vietas.

Atsigulusi į lovą pirmą kartą gyvenime parsisiunčiau pažinčių programėlę. Lola, internetinių pažinčių veteranė, patikino, kad *Linx* (logotipas — į medžioklę išsiruošusi lūšis) gali pasigirti didžiausiu patrauklių vyrų pasirinkimu ir geriausiu ilgalaikių santykių rodikliu.

Užpildžiau asmeninės informacijos laukelius. *Nina Din, 32, kulinarinių knygų autorė. Vieta: Arčvėjus, Londonas. Ieškau: meilės ir tobulos bandelės su razinomis.* Įkėliau pluoštelį nuotraukų ir užmigau.

Trisdešimt antras gimtadienis buvo pats paprasčiausias iš visų. Tai buvo tobula ir maloni keisčiausių mano gyvenimo metų pradžia.

PIRMA DALIS

Tai mūsu vaizduotė atsakinga
už meilę, ne kitas žmogus.

Marsel Proust

1

Sprendimą įsikurti šiauriniame Londono priemiestyje mano tėvai priėmė grynai iš praktinių paskatų. Kaskart man paklausus, kodėl, kai buvau dešimties, jie nusprendė Rytų Londoną iškeisti į priemiestį, tėvai teisindavosi funkcionalumu: ten šiek tiek saugiau, galima įsigyti erdvesnius namus, netoli miestas, daugybė greitkelių ir mokyklų. Jiems gyvenimas Pine-ryje buvo lyg viešnagė viešbutyje netoli oro uosto, kai ryte laukia ankstyvas skrydis — patogiu, anonimiška, neįmantru, nieko ypatinga, bet tinka esamai situacijai. Vieta, kurioje gyveno mano tėvai, nežadino pojūčių ir neteikė pasitenkinimo — nei kraštovaizdžiu, nei miesto istorija, nei parkais, nei architektūra, nei bendruomene, nei kultūra. Jie gyveno priemiestyje, nes ten viskas buvo arčiau. Savo namus ir tuo pačiu visą gyvenimą jie kūrė remdamiesi patogumu.

Kai dar draugavome, Džo savo šiaurietišką kilmę dažnai panaudodavo prieš mane, tarytum norėdamas įrodyti, kad yra nuoširdesnis už mane, kad yra paprastesnis ir todėl dažniau teisus. Tai buvo viena labiausiai erzinusių jo savybių, kad visą savo asmenybę jis tingiai pagrindė tik Jorkšyru, kliaudamasis romantinėmis sąsajomis su kalnakasiais ir viržynais. Draugys-

tės pradžioje jis primindavo, kad užaugome skirtingose galaktikose, nes jo mama dirbo kirpėja Šefilde, o maniškė — sekretore Harou. Kai jis pirmą kartą mane nusivežė į tėvų namus — kuklų trijų miegamųjų namelį Šefildo priemiestyje, — supratau buvusi apgauta. Jei nebūčiau žinojusi, kad esu Jorkšyre, būčiau galėjusi prisiekti, kad važinėjame tame pačiame nykiame Londono užkampyje, kuriame praleidau paauglystę. Džo aklagatvis buvo toks pat kaip mano, namai tokie patys, šaldytuvai pilni tokių pačių jogurtų su vaisiais ir šaldytos česnakinės duonos. Jis turėjo tokį pat dviratį kaip maniškis, o paauglystės vakarus, visai kaip ir aš, praleisdavo važinėdamas gatvėmis, kuriose stovėjo identiškai namai raudonais stogais. Jį, kaip ir mane, per gimtadienius vesdavosi į „Pizza Express“. Paslaptis išaiškėjo. „Daugiau nebeaiškind, kad mūsų vaikystė buvo labai skirtinga, Džo, — kalbėjau jam kelionės traukiniu namo metu. — Nebeapsimetinėk, kad esi ilgesingos Džerviso Kokerio* dainos veikėjas, įsimylintis greitojo maisto užkandinės darbuotoją. Tau tokioje dainoje ne vieta. Mes užaugome vienoduose priemiesčiuose.“

Pastaraisiais metais pasijutau besiilginti įprastos namų aplinkos, mano pažintų gatvių, kuriose tirštai įsikūrę odontologų kabinetų, kirpyklų ir lažybų punktų, taip pat tinklinių kavinių. Ilgo kelio iš stoties iki tėvų namų. Moterų vienodais iki pečių kirptais plaukais, plinkančių vyrų, paauglių su gobtuvais. Individualizmo stokos; romaus susitaikymo su nykia kasdienybe. Jaunystė greitai virto paprasčiausia branda, kupina kasdienių pasirinkimų: kuo būti, už ką balsuoti, kokį interneto teikėją pasirinkti, — todėl grįžimas į paauglystės laikų vieto-

* Jarvis Cocker — (g. 1963), britų muzikos atlikėjas, buvęs grupės *Pulp* narys.

vę prilygo trumpai kelionei į praeitį. Būdama Pineryje galėjau bent dieną vėl pasijusti septyniolikos. Galėjau apsimesti, kad mano pasaulis mažas, sprendimai beprasmingi, o ateityje laukiančios galimybės — neribotos.

Mama duris atidarė kaip visada pabrėžtinai demonstruodama, kad yra labai užsiėmusi. Atvėrusi duris ji kreivai šyptelėjo atsiprašydama, petimi laikė prie ausies prispaustą fiksuotojo ryšio telefono ragelį. „Atsiprašau“, — sužiopečiojo ir pavartė akis. Ji mūvėjo juodas trikotažines kelnes — per laisvas, kad būtų panašios į kostiumines kelnes, per plačias kaip tamprės ir per tvarkingas, kad būtų pižaminės. Ji vilkėjo raibus pilko atspalvio marškinėlius apvalia apykakle ir buvo pasipuošusi standartiniais papuošalais: stora auksine grandinėle ant rankos ir viena paprasta auksine apyranke, perliniais auskariukais, pinta auksine grandinėle ant kaklo ir auksiniu vestuviniu žiedu. Spėjau, kad ji ką tik grįžo iš treniruotės arba ruošėsi į kokią nors mankštą — nuo tada, kai sukako penkiasdešimt, mamą tiesiog apėdo noras mankštintis, bet man atrodo, kad tai jos kūnui neturėjo nė menkiausios įtakos. Ją supo pomenopauzinis minkštumo sluoksnis: nedidelis pagurklis, storesnis juosmuo, riebiukai ant nugaros, virstantys iš liemenėlės ir mato mi po marškinėliais. Ir ji atrodė nuostabiai. Turėjo dideles akis ir pasižymėjo tuo grožiu, kuris nėra itin jaudinamas, bet visus maloniai traukia — lyg laužas, rausvų rožių puokštė arba aksamalis kokerspanielis. Kavos spalvos trumpai kirpti plaukai, nors ir pamarginti žilomis sruogomis, buvo nepaprastai tankūs, o auksinės sruogelės žvilgėjo pakabinamo IKEA šviestuvo šviesoje. Iš motinos išvaizdos nepaveldėjau beveik nieko.

— Aha, gerai, — pasakė ji į ragelį, kviesdama mane užėti. — Puiku, na, tai kitą savaitę išgerkime kavos. Tik parašyk, kada tau tinka. Atsinešiu tas taro kortas, apie kurias tau pasakojau. Ne, ką tu, galėsi pasilikti. Pirkau „QVC“, tai nesvarbu. Gerai, gerai. Iki pasimatymo, ate! — Ji padėjo ragelį, apkabino mane, o tada atsitraukusi per rankos ilgį apžiūrėjo kirpčiukus. — Čia naujiena, — pasakė ji, įdėmiai juos nužvelgdama, lyg spręsdama kryžiažodį.

— Taip, — patvirtinau, pasidėdama rankinę ir nusiaudama batus (visi atėjusieji privalo nusiauti batus, ši taisyklė namuose taikoma griežčiau nei Mėlynojoje mečetėje). — Nusi-kirpau prieš gimtadienį. Pamaniau, uždengs trisdešimt dvejų metų raukšles trisdešimt dvejų metų amžiaus kaktoje.

— Nenusišnekėk, — ištarė ji, atsargiai kepštelėdama kirpčiukus. — Tam nereikia jokių kirpčių, pakanka gero makiažo pagrindo.

Nusišypsojau — neišsikeidžiau, bet ir nebuvo juokinga. Jau pripratau prie mamos nusivylimo, kad jos duktė nė kiek ne mergaitiška. Jai būtų patikę turėti dukrą, su kuria galėtų apsipirkinėti prieš atostogas ir aptarinėti makiažo priemones. Kai paauglystėje užsukdavo Ketrina, mama jai pasiūlydavo savo senus papuošalus ir rankines, jiedvi drauge susėdusios viską apžiūrėdavo kaip geriausios draugės prekybos centre. Mama karštai pamilo Lolą vos su ja susipažinusi vien dėl to, kad joms abiem visa širdimi patiko ta pati spindesio suteikianti kosmetikos priemonė.

— Kur tėtis? — paklausiau.

— Skaito, — atsakė ji.

Pažvelgusi pro stiklines svetainės duris išvydau profilį tėčio, sėdinčio pamėgtame žaliame fotelyje. Pėdas susikėlęs ant

taburetės, greta — didelis arbatos puodelis. Tvirtas smakras ir ilga nosis atsikišę, tarytum lenktyniaudami, kuris pirmas pasieks finišo liniją.

Tarp mamos ir tėčio — septyniolikos metų skirtumas. Jie susipažino, kai tėtis valstybinėje miesto mokykloje ėjo direktoriaus pavaduotojo pareigas, o mama į ją buvo atsiųsta dirbti sekretore. Jai buvo dvidešimt ketveri, jam — keturiasdešimt vieni. Smarkiai skyrėsi ir jų asmenybės. Tėtis jautrus, švelnus, smalsus, mažus ir intelektualus — turbūt nerastum temos, kuri jo nedomintų. Mama praktiška, veikli, organizuota, tiesmuka ir valdinga. Mažai buvo reikalų, į kuriuos ji nesikištų.

Minutėlę žvelgiau į jį pro stiklines duris. Iš čia jis atrodė toks pat tėtis kaip anksčiau, skaitantis *Observer*, pasiruošęs man papasakoti, kaip Kinijoje tvarkomos šiukšlės, atskleisti dešimt faktų, kurių galbūt nežinojau apie Volisę Simpson, arba pabėdoti dėl nykstančių sakalų. Mano tėtis galėjo akimirkiniu mane atpažinti — ne mano veidą, bet esybę: žinojo įsivaizduojamo vaikystės draugo vardą, mano bakalauro darbo temą, mėgstamiausio mėgstamiausios knygos veikėjo vardą ir visų gatvių, kuriose man teko gyventi, pavadinimus. Dabar žvelgdama į jo veidą dažniausiai ir regėdavau savo tėtį, bet kartais jo akyse išvysdavau tai, kas versdavo sunerimti — kartais atrodydavo, kad viskas, ką jis suprato ir žinojo, buvo sukarpyta skiautėmis ir dabar jis stengėsi sugalvoti, kaip iš jų sulipdyti koliažą.

Prieš dvejus metus tėtį ištiko insultas. Kai atsigavo, vos per porą mėnesių supratome, kad kažkas negerai. Tėtis, visada toks įžvalgas ir protingas, sulėtėjo. Pamiršdavo šeimos narių ir artimų draugų vardus. Jo pasitikėjimas ir ryžtas išblėso. Išėjęs iš namų neretai pasiklysdavo. Dažnai nė neprisimindavo gatvės,

kurioje gyvena, pavadinimo. Iš pradžių mudvi su mama kalbę vertėme senstančioms smegenims, nepajėgėme pripažinti, kad priežastis kur kas rimtesnė. Ir štai vieną dieną mama sulaukė skambučio iš nepažįstamojo, kuris pranešė, kad tėtis dvidešimt minučių suka ratus tuo pačiu žiedu. Galiausiai kažkam pavyko jį sustabdyti — paaiškėjo, kad jis nežinojo, kurį išvažiavimą pasirinkti. Nuėjome pas šeimos gydytoją, jis atliko sveikatos patikrą, kognityvinius testus ir magnetinio rezonanso tyrimą. Pasitvirtino tai, ko labiausiai bijojome.

— Labas, tėti, — pasisveikinau artindamasi prie jo.

Jis pakėlė akis nuo laikraščio.

— Labutis! — atsakė.

— Nesistok, — pasilenkusi jį apkabinau. — Ką įdomaus papasakosi?

— Yra naujas filmo „Įtikinėjimas“ pastatymas, — pasakė jis, parodydamas man recenziją.

— A, intelektualė Ostin.

— Taip.

— Einu, padėsiu mamai ruošti pietus.

— Gerai, širdele, — pasakė jis ir atsivertęs laikraštį vėl įsitaísė gerai pažįstama poza.

Įėjusi į virtuvę radau mamą, pjaustančią brokolių žiedynus ir dedančią šalia krūvelės smulkintų kivių. Iš garsiakalbio sklido skardus moters balsas, ji lėtai postringavo apie prisitakymą prie vyro seksualinės aistros.

— Kas čia? — paklausiau.

— Andrėjos Dvorkin garsinė knyga „Lytinis aktas“.

— Kas... tokia? — pasitikslinau, pritildydama garsą.

— Andrėja Dvorkin, garsi feministė. Žinai ją, gana stambi mergina, visai neturi humoro jausmo. Labai protinga moteris, ji...

— Žinau, kas tokia Andrėja Dvorkin. Tik nesupratau, kodėl klausaisi jos garsinės knygos?

— Ruošiuosi „Skaitome tarp eilučių“ susitikimui.

— Ar tai tas tavo knygų klubas, apie kurį pasakojai?

Ji suirzusi atsiduso ir išėmė iš šaldytuvo agurką.

— Nina, tai ne knygų klubas, o literatūros svetainė.

— Koks skirtumas?

— Na, — prabilo ji, išsišiepdamą iš džiaugsmo, kad turi dar kartą aiškinti, kuo skiriasi knygų klubas ir literatūros svetainė. — Drauge su dar keliomis merginomis nusprendėme kas du mėnesius rengti susitikimus, kurių metu aptartume mintis, o ne vien knygas — kad būtų įdomiau. Kiekvienas susitikimas turi temą, jo metu diskutuojame, skaitome poeziją, dalijamės asmeninėmis patirtimis, susijusiomis su ta tema.

— Kokia kito susitikimo tema?

— Ar heteroseksualų seksas visada yra prievarta.

— Aišku. Ir kas ateis?

— Anė, Keitė, Sara iš mano bėgiojimo klubo, Glorija, jos pusbrolis gėjus, Martinas, Margareta, drauge su manimi sava-noriaujanti labdaros krautuvėje. Visi atsineš po patiekalą. Aš gaminsiu halumio vėrinukus, — pridūrė ji, tada nunešė pjaustymo lentelę prie trintuvo ir subėrė į jį vaisių bei daržovių mišinį.

— Kodėl taip staiga susidomėjai feminizmu?

Ji spustelėjo trintuvo mygtuką, prietaisas ėmė garsiai burgzti, paversdamas kubelius šviesžale tyre.

— Nepasakyčiau, kad staiga, — atsakė ji, perrėkdama burzgimą. Paskui, išjungusi trintuvą, tirštą masę supylė į didelę stiklinę.

— Skamba smagiai, mama, — atlyžau. — Mano galva, pui-ku, kad esi tokia aktyvi ir smalsi.

— Taip, — sutiko ji. — Be to, aš vienintelė turiu tuščią kambarį, todėl pažadėjau, kad „Skaitome tarp eilučių“ susitikimus galėsime rengti mūsų namuose.

— Neturi tuščio kambario.

— Tavo tėčio kabinetas.

— Tėčiui reikia kabineto.

— Tam kabinetui nieko nenutiks, tiesiog nepraktiška turėti tik retkarčiais naudojamą kambarį. Juk čia ne karališkoji rezidencija.

— O kaip jo knygos?

— Perkelsiu į lentynas pirmame aukšte.

— O dokumentai?

— Visų svarbių dokumentų turiu elektronines kopijas. Daug ką galima išmesti.

— Prašau, leisk man viską peržiūrėti, — suinkščiau lyg aikštingas vaikas. — Gali būti, kad ten yra jam svarbių daiktų. Gali būti, kad jų vėliau prireiks tėčio atminčiai sužadinti, priminti apie...

— Žinoma, žinoma, — pasakė ji ir gurkštelėjo tirštojo kokteilio. Jos šnervės išsiplėtė iš pasibjaurėjimo. — Viskas viršuje, sudėta į krūveles, pamatysi laiptų aikštelėje.

— Gerai, ačiū, — padėkojau ir blausiai šyptelėjau, nebyliai siūlydama susitaikyti. Kaip per jogą giliai ir nepastebimai įkvėpiau. — Kas dar naujo?

— Ai, nieko. Nusprendžiau pasikeisti vardą.

— Ką? Kodėl?

— Man visada nepatiko vardas Nensė, pernelyg senamadiškas.

— Ar tau neatrodo keista jį pasikeisti dabar? Visi tave pažįsta kaip Nensę, žmonės nespės priprasti prie naujojo.

— Manai, kad esu per sena, — pareiškė ji.

— Ne, tik noriu pasakyti, kad susigalvoti naują vardą reikėjo gerokai anksčiau, pavyzdžiui, vidurinėje mokykloje, o ne įkopus į šeštą dešimtį.

— Na, nusprendžiau pasikeisti, pasidomėjau, ką reikia padaryti, procedūra labai paprasta, todėl jau apsisprendžiau.

— Ir koks dabar bus?

— Mendė.

— *Mendė?*

— Mendė.

— Bet, — dar kartą giliai įkvėpiau, — Mendė gana panašu į Nensę, ar ne? Net šiek tiek rimuojasi.

— Nesirimuoja.

— Rimuojasi, tai vadinama asonansu.

— Taip ir maniau, kad šitaip reaguosi. Žinojau, kad sugalvosi, kaip man pavadovauti. Kaip visada. Nesuprantu, kas tau netinka, aš tik noriu būti patenkinta savo vardu.

— Mama! — tariau maldaujamai. — Aš tau nevadovauju. Negali būti, kad nesupranti, jog tokia netikėta žinia gali nustebinti.

— Tai kad nėra netikėta, dažnai tau sakydavau, kad man patinka vardas Mendė. *Nuolat* kartodavau, kad, mano galva, tai labai stilingas ir smagus vardas.

— Gerai, tu teisi, jis stilingas ir smagus, bet verta pagalvoti, — pritildžiau balsą, — kad dabar ne pats tinkamiausias metas. Tėčiui gali būti sunku suvokti, kad jo žmona, su kuria pragyveno trisdešimt penkerius metus, nuo šiol turės kitą vardą.

— Nenusišnekėk, nedaug kas čia keisis, — pareiškė ji. — Nebūtina visko išpūsti.

— Jis sutriks.

— Dabar negaliu apie tai kalbėtis, — nukirto ji. — Susitinku su Glorija, skubu į vinjasos treniruotę.

— Nevalgysi su mumis? Šitoki kelią sukoriau, kad drauge papietautume.

— Namie sočiai maisto. Be to, iš mūsų tu virėja. Grįšiu po kelių valandų, — pasakė ji, pasiimdama raktus.

Grįžau pas tėtį, šis vis dar įsitraukęs skaitė laikraštį.

— Tėti?

— Taip, Pupa? — atsiliepė jis, atsukdamas į mane veidą.

Kaskart jam ištarus mano vaikystės pravardę, mane užliedavo palengvėjimas. Kaip ir visos geros vaikiškos pravardės, ši buvo kaitoma ir keičiama, kartais visai absurdiškai: iš Ninelės Pupelės virto Pupuole, Pupsike ir galiausiai tiesiog Pupa.

— Mama išėjo, aš netrukus pagaminsiu mudviem pietus. Ar norėtum fritatos?

— Fritatos, — pakartojo jis. — O kaip šį patiekalą vadina ne restorane?

— Išsipusčiusiu omletu. Įsivaizduok omletą, susiruošusį į pasimatymą.

Tėtis nusijuokė.

— Puiku.

— Pirmiau peržiūrėsiu daiktus viršuje, paskui pagaminsiu valgyti. Gal nori skrebučio, kad neperalktum? Ar ko nors kito?

Pažvelgiau jam į veidą ir akimirksniu pasigailėjau, kad neįdaviau paprastesnio klausimo. Dažniausiai jis vis dar sugebėdavo greitai priimti sprendimus, bet retkarčiais matydavosi, kad pasimeta tarp galimų atsakymų. Pasigailėjau, kad, užuot jį sutrikdžiusi, nepaklausiau: „Skrebučio norėtum ar ne?“

— Gal, — atsakė jis raukydamasis. — Nežinau, dar palauksiu.

— Gera, pasakyk, kai sugalvosi.

Nusitempiau tris dėžes į savo kambarį, kuriame nuo pat tada, kai daugiau nei prieš dešimt metų išsikrausčiau, niekas nepasikeitė. Tai buvo lyg muziejaus ekspozicija, atkurianti XXI a. pradžioje gyvenusios paauglės kambarį. Alyvų spalvos sienos, nuotraukų su bendraklasiais koliažai ant spintos ir eilutė apdriskusių, išblukusių festivalių apyrankių, sukabintų ant veidrodžio. Mudvi su Ketrina drauge jas surinkome. Įsitaisiusi ant grindų peržiūrėjau popierius, dauguma įamžino tik laiką ir planus, bet stokojo jausmų arba santykių: skiautės su priminimais apie vizitus pas odontologus, senų mokslo metų pradžios ir pabaigos datos, stirtos senų laikraščių su turbūt jį sudominusiais straipsniais. Iš makulatūrai skirtos krūvos išgelbėjau pluoštą laiškų ir atvirukų: žodingą atvirlaiškį nuo jo velionio brolio, mano dėdės Niko, prirašytą nusiskundimų dėl pernelyg riebaus maisto Paksyje; atviruką nuo vieno buvusių tėtės mokiniių su padėka už pagalbą stojant į Oksfordą ir nuotrauką jo, plačiai besišypsančio, diplomų teikimo dieną prie Magdalenos koledžo. Mama teisi, jam nereikia šių kasdienybės relikvų, bet supratau ir tėčio norą nieko neišmesti. Aš taip pat turėjau batų dėžučių, kuriose laikiau kino bilietus iš pirmų pasimatymų su Džo ir komunalinių paslaugų sąskaitas už butus, kuriuose nebegyvenau. Taip ir nesupratau, kodėl visa tai atrodė svarbu, bet tai buvo tarytum nugyvento gyvenimo įrodymas, pasiliktas, jei kada nors jo prireiktų, tarsi vairuotojo pažymėjimo arba paso. Gal tėtis kažkoku būdu visada numanė, jog einantį laiką reikėtų įamžinti popieriuose, skiautėse, laiškuose ir atvirukuose, jei juose esantys prisiminimai vieną dieną išgaruotų iš galvos.

Staiga pasigirdo veriamas dūmų detektoriaus pypsėjimas. Nulėkiau į apačią, sekdamą paskui degėsių tvaiką. Virtuvėje

stovėjo tėtis, kosėdamas virš rūkstančio skrudintuvo, traukdamas iš plyšelių apanglėjusius laikraščio puslapius.

— Tėti! — sušukau, stengdamasi prarėkti šaižų pypsėjimą, mosuodama rankomis, bandydama prasklaidyti dūmus. — Ką darai?

Jis krūptelėjęs pažvelgė į mane, tarytum pažadintas iš sapno. Nuo sulankstyto laikraščio rankoje kilo dūmų kaspilai. Jis žvilgtelėjo į skrudintuvą, tada vėl į mane.

— Nežinau, — atsakė.

2

Is pasirinko alinę. Man neapsakomai palengvėjo. Nuo pat gimtadienio Lola gyvai prie taurės vyno ir elektroniniu paštu konsultavo mane apie vaikščiojimą į pasimatymus šiais laikais ir perspėjo dėl laukiančių nusivylimų. Vienas jų — vyrai apskritai nesugeba išsirinkti arba bent pasiūlyti vietos pasimatymui. Man toks apatiškas paaugliškas abejingumas, lyg kokio praktikanto, taip ir neišmokstančio naudotis spausdintuvu, labai nepatiko. Lola liepė neišsidirbinėti, antraip niekada nepavyks susitarti dėl pasimatymo, todėl likusį gyvenimą praleisiu drybsodama ant sofos, pusiau panirusi į komą, vyrų, kurių taip ir nesutiksiu akis į akį, klausinėdama: „Ei, ar tu laisvas rytoj? Kada? Ko norėtum?“

Maksas per valandą nuo susirašinėjimo pradžios pranešė, kur mes susitikime.

„Tinka apšnerkšti barai ir senukų alinės?“ — parašė jis.

„Tokius labiausiai mėgstu, — atrašiau. — Niekas su manimi į juos nebevaikšto.“

„Su manimi irgi.“

„Man atrodo, kad studijų laikais tokios skylės visiems patiko, bet nebeapatinka, nes tame nebeliko ironijos.“

„Man regis, tu teisi, — atsakė jis. — Gal senukų alinės nebepatinka todėl, kad jiems atrodo, jog amžiumi tuoj priartėsim prie tų senukų.“

„Gal senukų alinės savotiškai įrėmina gyvenimą. Paau-glystėje į juos einame juokais, o tapę pensininkais — nuoširdžiai“, — parašiau.

„O tarp vieno ir kito įstringame restobarų pragare, kur bandelė su dešre kainuoja devynis svarus.“

„Išties.“

„Susitikime ketvirtadienį septintą „Institucijoje“, Arčvėjaus rajone, — brūkštelėjo jis. — Ten įrengta smiginio lenta, o savininkas — senas airis, todėl nėra jokių negronių ir industri-nio stiliaus šviestuvų.“

„Tobula“, — atsakiau.

„Bet yra šokių aikštelė, kurioje, jei viskas bus gerai, galėsiu tave pašokdinti.“

Pažinčių programėle naudojausi jau tris savaites, bet susitikimas bare su Maksu — pirmas pasimatymas per tą laiką. Ne dėl to, kad nesistengiau. Vienu metu palaikiau dvidešimt septynis pokalbius su dvidešimt septyniais vyrais. Atrodo daug, tačiau turint omenyje, kad iš pradžių kiekvieną mielą dieną praleisdavau vidutiniškai po keturias valandas, teigiamai įvertinau šimtus ar net tūkstančius vyrų, o mainais gavau tik dvidešimt septynis, panorusius su manimi susipažinti, rezultatas nuvylė. Paklausiau Lolos, ar tai normalu. Ji atsakė teigiamai ir pranešė, kad perkopus trisdešimt jai derinių sumažėjo perpus, nes dauguma vyrų pageidavo jaunesnių moterų. Sakė, kad tai sužinojusi pradėjo daug ramiau žiūrėti į nedidelę *mačų* skaičių. Tikino kurį laiką *Reddit* puslapiuose ieškojusi savo vardo, nes buvo įsitikinusi, kad internete apie ją sklاندė gandas, kuris jai

nežinant sparčiai mutavo ir atbaidė vyrus. Man Lolos teorija apie tamsiajame internete sklendantį gandą buvo gana egocentriška ir paranojiška, bet paskui prisiminiau: bičiulė įsitikinusi, kad mirs nuo samdomo žudiko rankos. Nedrįsau jai pasakyti, kad nuo samdomo žudiko rankos miršta tik įžymybės. Eilinius žmones tiesiog šiaip ima ir nušauna.

Kelias pirmas dienas *Linx* tiesiog apsuko man galvą. Pasidaviau programėlės kerams. Juk man pavyko apgauti pačią meilės sistemą — šitiek gražių ir įdomių vyrų čia pat, mano kišenėje. Daugelį metų mums buvo aiškinama, kad meilės paieškos — tai neįveikiama užduotis, reikalaujanti ištvermės, gebėjimo atsidurti tinkamu laiku tinkamoje vietoje ir sėkmės. Maniau, jog privaloma vaikščioti į pasibaisėtinus renginius ir nišinius knygyklus; dairytis išplėtus akis vestuvėse ir metro; užsienyje užmegzti pokalbius su kitais vienišais keliautojais; keturis vakarus per savaitę išsiruošti iš namų, kad padidėtų tikimybė ką nors sutikti. Bet dabar nebereikia kurti strategijų ir stengtis, nebereikia tam gaišti tiek daug laiko. Peržiūrinėdama galimus vaikus metro, autobuse ir tualete supratau, kiek daug laiko sutaupo šis būdas. Priešingai nei baiminausi, nereikia meilės paieškų įtraukti į dienotvarkę — tuo galiu užsiimti žiūrėdama televizorių.

Lola mane patikino, kad tokie įspūdžiai pirmą kartą naujojantis pažinčių programėle yra normalūs. Pasak jos, po poros savaitių smegenis aptraukusi svajų migla išsisklaidys, virs slegiančiu nuoboduliu, o po maždaug trijų mėnesių apskritai ištrinsiu programėlę. Ji aiškino, kad ciklas kartojasi, kol su kuo nors susipažįsti. Lola pažinčių programėlės vis parsisiunčia ir išsitrina jau septynerius metus.